

Justícia Social

Preu:
15 Cts.

ÒRGAN DE LA UNIÓ SOCIALISTA DE CATALUNYA

La Unió Socialista de Catalunya als treballadors

En aquests moments transcendents en què, per efecte de l'esfondrament d'una dinastia cruel i despòtica, s'han obert nous horitzons i un camí ple de possibilitats per a la realització de les reivindicacions proletàries, la Unió Socialista de Catalunya, com a partit de classe, fidel als seus principis i amb el sentit de la responsabilitat propi dels homes que es deuen al treball i del treball viu i lluiten per al seu emobliment i dignificació, creu necessari adreçar-se a tots els treballadors de Catalunya per tal de mostrar-los el veritable camí a seguir, del qual, d'una manera evident, se'n desvien cada dia més els nostres Sindicats.

La C. N. T., edificada amb l'esforç de tots els treballadors, no ha estat mai una garantia per a llurs aspiracions de millorament econòmic i social. Contra tota lògica sindical, ha negligit i ha bandejat totes les qüestions d'ordre tècnic i professional. Ha oblidat totes les possibilitats de capacitat per a un futur control i regulació de les indústries. Ha menyspreat un sens fi de problemes a resoldre, com són els de la vivenda, queviures, higiene, vellesa, atur forçós, etc., etc., que requereixen un previ estudi i una intervenció decidida i constant. No ha estat mai un organisme obrerista, sinó una escola d'un determinat anarquisme, orfe d'espiritualitat i carregat d'odis. Ha volgut ésser una organització apolítica i no ha fet altra cosa que política, però política sectària, no sentida per la majoria dels treballadors, i gairebé sempre imposada com a principis fonamentals de l'organització.

Poc temps després de la constitució dels Sindicats únics, aquests procediments tan coneguts per tots: l'ame-naça i l'insult constant, la violència sistemàtica, l'apatiment de les baixes passions, i l'excitació a tota cosa estrident i subversiva, van portar llargs dies d'angoixa per a Barcelona, el dolor i el desesper a milers de llurs pro-

letàries, la descomposició i l'esfondrament de l'organització obrera, i una dictadura de set anys!...

Després d'aquest llarg període d'opressió i vergonya, es torna a parlar de la reorganització dels Sindicats. Tothom creia que les doloroses experiències serien un motiu de reflexió per als antics militants de l'organització, i aquesta creença s'accentuava més davant les declaracions de molts dels antics dirigents, els quals preconcintaven una rectificació en els procediments, i prometien una nova estructuració dels Sindicats que fos més compatible amb el sentir general de la multitud obrera.

Els Sindicats fa cosa d'un any que han tornat a obrir llurs portes: una allau de treballadors els ha envaït, fretosos de construir l'obra magna que tots desitgem, un baluard inexpugnable contra el qual topi l'egoisme i la superbia del capitalisme, esgrimint com a úniques armes la raó i la intel·ligència i una ferma voluntat. Què ha passat? Els dirigents dels Sindicats no han complert llurs promeses i no han volgut interpretar els sentiments del poble proletari; han lliurat l'organització obrera a mans dels mateixos individus irresponsables d'abans i aquests, amb una gosadia insuperable i com a resposta al clam de protesta de tot un poble contra un revolucionarisme caòtic i buit d'idealitat, tornen

a imposar llurs principis de pertorbació social, i en els locals dels Sindicats únics, en els rètols dels balcons i en els anuncis als interiors, al costat del nom simbòlic i per tots respectat de la C. N. T., posen també les inicials, igualment simbòliques, però d'un simbolisme sectari i aliè a tot esperit d'organització i constructivitat, de la A. I. T. Una altra dictadura.

Aquesta dictadura, exercida pels homes de la F. A. I., representants a casa nostra de la A. I. T., és molt més odiosa encara per ésser imposada en nom d'un ideal d'amor i llibertat. Quan arribarà l'hora en què els treballadors sabrem adoptar una actitud digna i enèrgica davant d'una ínfima minoria d'inadaptats que constantment coaccionen i pertorben la vida social d'un poble?

Companys treballadors! Tingueu en compte que a Catalunya i arreu d'Espanya nous corrents de renovació i llibertat fan preveure per a un temps no llunyà una nova era de justícia social. Però, no oblideu tampoc que en aquesta terra nostra i en totes les terres d'Ibèria la reacció té una força extraordinària i una organització formidable. Tots aquests elements reaccionaris desitgen que es pertorbi l'ordre social, i procuren per tots els mitjans imaginables fomentar tota mena d'aldarulls per a fer possible una altra dictadura o un feixisme que sigui una

garantia per al manteniment de llurs privilegis de classe. Doncs bé, tots aquests elements ultra-revolucionaris, que sense cap pla constructiu i amb un esperit suïcida es llancen a actes estridents i aboquen el proletariat a moviments de revolta, no fan altra cosa—volem creure que d'una manera inconscient—que facilitar els intents del reaccionarisme.

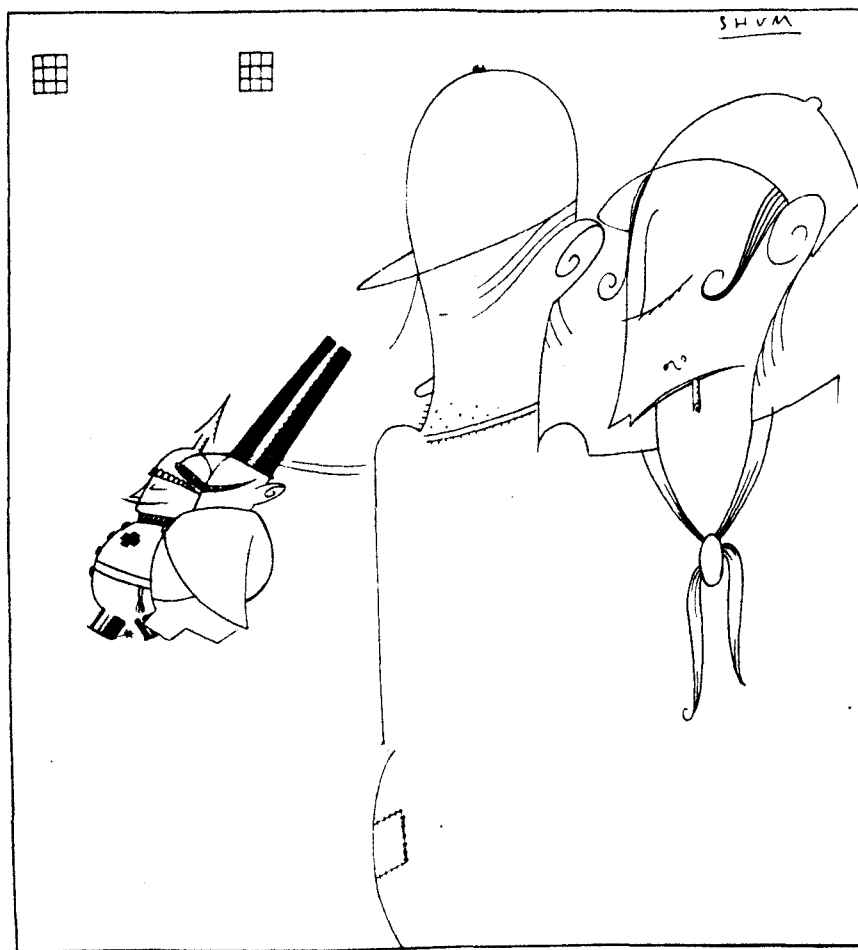
Cal no perdre la serenitat i cal que cada treballador es doni compte de la part de la responsabilitat que li pertoca en aquesta hora suprema. Cal que tot obrer ocupi el seu lloc en el respectiu sindicat d'ofici, amb el ferm propòsit d'intervenir en totes les qüestions que l'afectin com a productor i com a consumidor.

A Barcelona i a Catalunya hi ha prou obrers aptes i intel·ligents per a regir els destins de l'organització per camins més segurs i dreturats. Solament manca la decisió. I quan els treballadors vulguem, deixarà d'ésser possible la supremacia d'una minoria que ja fa massa temps que posa la C. N. T. al servei de la seva política sectària i catastròfica.

Poble productor! Pensa que amb la teva indiferència poses en perill una altra vegada l'organització sindical i la llibertat d'un poble. Fes valer els teus drets, fes sentir la teva veu en tots els moments, sigui allà on sigui. Un poble indiferent no és un poble. Complim tots els nostres deures, si volem ésser dignes de respecte i consideració.

El Comitè Executiu de la Unió Socialista de Catalunya.

ELS EX-MINISTRES AL PATI DE LA 1.^a

— Has vist quina serenitat? Aquesta vegada no n'hi ha cap que hagi demanat el confessor.

«La Vanguardia» és l'«A B C» que tenim dins de Catalunya. És el pitjor enemic.

Instrument incondicional del Borbó i dels governadors assassins que ens enviava per ofegar les nostres llibertats civils i polítiques i les reivindicacions proletàries: «La Vanguardia» enyora els vells temps i s'ha fet culpable de traïció a Catalunya.

L'homenatge cordial retut a Macià, figura màxima avui de Catalunya, pel poble de Barcelona, és un advertiment seriós a tots els reaccionaris monàrquics i del pistolerisme oficial.

Cal que ho tinguin en compte. «La Vanguardia» i els altres!...

Propaganda de la U. S. C.

MITINGS I CONFERENCIES

Per avui, a les nou de la nit

Secció Molins de Rei i Sant Vicenç dels Horts.—Oradors: Josep Xirau, Francesc Viladomat, Joan Comorera, Josep Duran i Guàrdia, Xavier Xaparro, Felip Barjau i Joan Fronjosà.

Secció Bisbal del Penedès.—Orador: Lluís Ardiaca. Tema: Cooperativisme i Socialisme.

Demà, a les sis de la tarda

Secció Alella.—Oradors: Josep Xirau, Felip Barjau, Francesc Viladomat, Joan Comorera.

JOVENTUT SOCIALISTA DE BARCELONA.—U. S. C.

Reunits els companys que formen el Consell Directiu de la Joventut de la U. S. C. s'acorda la distribució de càrrecs de la següent manera: Secretari, Daniel Clivillé; Tresorer, Tomàs Amat; Vocals, Marcellí Botxaca, J. J. Morgades, Jordi Folch i Pi, Josep Miret i Rafael Pi Llusà.

LA SETMANA POLITICA

Programa mínim de la U. S. C.

Inserim avui el programa mínim de la Unió Socialista de Catalunya, aprovat pel Comitè Executiu i la Comissió Tècnica.

El text és provisional. Ha d'ésser estudiat i discutit per les seccions de la U. S. C. i definitivament sancionat pel proper Congrés Nacional. Però, substancialment, en tant que estructuració socialista, poques variants hi hauran.

Amb el programa mínim de la U. S. C. no sols compleix un deure ineludible en tot partit contemporani, sinó que es dona un instrument eficaçíssim de treball i de propaganda.

En el programa mínim s'articulen les aspiracions immediates d'un partit que aspira a governar Catalunya en nom i representació dels treballadors del camp i de la ciutat, és a dir, de la quasi totalitat dels catalans. I es defineix de fàcils característica i clara la línia evolutiva, de ritme accelerat, que vol seguir per a construir el socialisme.

No hi ha en el programa mínim de la U. S. C. paraules innecessàries, declaracions que desviïn l'atenció dels problemes concrets a resoldre, conceptes generalitzadors d'aquells que semblen específics miraculosos i a res comprometen. És senzill, gens líric, gens literari, substanciu, una successió austera de principis i de solucions que comprenen tot el complex de la vida nacional i internacional. És l'expressió d'homes que, tenint el cor amarat d'illúsió, caminen fermament de peus a terra. És un gest de noble sinceritat en aquest país tan poc acostumat a ella. I és, alhora, fruit madur del sentit de responsabilitat i de disciplina mental, clau de volta de la nova Catalunya.

Cal, doncs, donar-li la màxima difusió. Que els companys i seccions de la U. S. C., tot i tenint cura de discutir-lo lliurement per a esmenar-lo en allò que creguin deficient, per a completar-lo, el facin conèixer del poble de paraula i per escrit.

Això és el que faré jo des del proper número de JUSTÍCIA SOCIAL.

La vaga general "revolucionària"

Els elements directius de la C. N. T., secció local, alhora membres de la F. A. I., o sotmesos a la seva influència dictatorial, varen declarar la vaga general a Barcelona, per temps indeterminat i acceptant, deien en el manifest, «totes les conseqüències».

L'ordre de vaga general va ésser obeïda per treballadors, patrons, comerciants, banquers. Cap servei públic, ni els d'higiene, ni el d'enterraments, no va ésser respectat.

Va durar la vaga tres dies. Com totes les vagues generals «revolucionàries» de Barcelona, el dilluns ja era cosa oblidada.

I és ara que ens preguntem: per què tot això? ¿Tot l'esforç immens dels treballadors i el sacrifici de la ciutat?

No va ésser per solidaritat amb els vaguistes de la Telefònica.

No va ésser per solidaritat amb cap altre moviment social sagnantment reprimat.

No podia ésser deguda, racionalment, als aldarulls incruents de la presó.

No podia ésser deguda a la presó governativa d'alguns titulats anarquistes, puix això hauria motivat, com a màxim, una vaga concreta de protesta per vint-i-quatre hores.

No podia ésser deguda a la tartamudesa del governador, defecte físic que es retreu en el manifest de la F. A. I.

Per manca de raons confessables, els irresponsables de la F. A. I. varen sortir-ne fent literatura «revolucionària». I molt dolenta. Però si ells no han volgut confessar-ho, tant se val. La causa veritat ja és sabuda, i és aquesta: Barcelona va ésser sacrificada a una lluita de camarilles que es disputen la direcció de la C. N. T. La F. A. I. va contestar amb la vaga general «revolucionària» al manifest de Pestaña, Peiró, Clarà, Alfarache i altres.

Per anar on, la vaga?

Tota vaga general per temps indeterminat és, substancialment, revolucionària. La F. A. I. volia, doncs, fer la revolució. Però, no l'ha fet, com no la farà mai. Puix els revolucionaris, per la por d'ésser titllats d'esquirols, també es varen declarar en vaga. La revolució volgueren fer-la alguns malaurats jovenets, portats al sacrifici estèril pels

aventurers de la F. A. I. ¡Quina tristesa davant els cossos freds dels jovincels caiguts! ¡Quin remordiment de consciència per als responsables de la F. A. I., si en tinguessin!...

Amb quines conseqüències, la vaga general?

Positives, cap. De millorament material i moral per la classe treballadora, menys. De justícia social, tampoc.

Les úniques evidents són aquestes: descoratjament dels treballadors, conills de laboratori en mans de professionals d'una revolució que no faran, ni volen, ni sabrien fer; declinació moral de la C. N. T.; desprestigi nacional i internacional de Barcelona i Catalunya; més de 10.000.000 de pesetes perdudes en sous i salaris; enfortiment dels sectors de la burgesia que, a l'aguait, preparen la nova dictadura; revifament de la clerecia, de l'aristocràcia, dels militars, de tots quants somnien amb el retorn de la monarquia, i dels enemics tradicionals de la llibertat de Catalunya i d'una República definitivament consolidada.

Conclusió de la vaga general?

Els individus de la F. A. I., alhora dirigents de la C. N. T., ens han portat una altra vegada al sacrifici estèril, dictatorialment, pistola en mà, com si fóssim negres, carn de canó!...

Ja n'hi ha prou!

És hora ja que els treballadors catalans reflexionin i es facin la voluntat ferma de revisar tàctiques i sistemes, de reorganitzar a fons els quadros de la C. N. T., de canviar totalment les comissions directives dels sindicats i de la C. N. T., per a foragitar els irresponsables i els revolucionaris professionals, per acabar amb la dictadura de gent analfabeta i fosca que es diu anarquista i ningú sap, veritablement, el que són.

És hora ja que els treballadors catalans, com un sol home, acceptin la lluita: per la democràcia sindical, per la dignitat de cadascun i de la classe, per a possibilitar la conquesta del poder polític i la progressiva socialització del treball, contra la clandestinitat innecessària i absurda en un règim de llibertat, contra la violència sistemàtica i estèril, contra els enemics de la República i de Catalunya, contra el matonisme que ofega la veu dels militants conscients i imposa vagues parcials i generals que la majoria no vol!...

La vaga general que tots hem acceptat i sofert, avergonyits, ha d'ésser la darrera!

Els penedits

El diumenge, després de la vaga general, *Solidaridad Obrera* va publicar un article titulat: «Con serenidad, por la Confederación», molt curiós i que vol dir dues coses: el penediment sincer d'homes que desitgen salvar l'organització, o la indignació aparent d'insincers que estan fructuosos de salvar-se sols, a l'hora del naufragi.

Es queixen en l'editorial de no poder parlar clar. Però, tanmateix, diu: «Quisimos advertir lo impropio de lo que, con una irreflexión que horripila, aunque con la mayor buena fe, si se quiere, se ha pretendido intentar. No se nos hizo caso; se nos moteja, en cambio, de lo que no hemos sido jamás, y ahora, ¿qué?». I afegeix: «Lo peor es el tiempo perdido y las energías que tendremos que emplear para levantar a los caídos en las luchas estériles de estos días.»

És una confessió!

La fan sense témer a cap «irresponsabilitat i victimari», ni als «mejores libertarios—y aquí sí que podemos decir: ¡pobre anarquía!»—gritan: ¡Muera el que no piense como yo!, ni «a ese torbellino de pasiones morbosas que amenaza devastarlo todo».

No és el moment de les veritats a cau d'orella. Els que escriuen *Solidaridad Obrera* són, en gran part, responsables del que ha succeït. Ells han predicat violència, i violència han tingut. Ells han omplert de boira el cervell de molts treballadors ingenus, de «las nuevas promociones» que en diuen ara, i els han empenyats pel camí del sacrifici estèril. Ells, per comptes d'elevant la consciència i la intel·ligència dels obrers, l'han mantinguda en el baix nivell de les paraules grolleres reflexes de sentiments bàrbars. I per culpa d'ells, *Solidaridad Obrera*, més que òrgan d'una classe treballadora europea, sembla el crit primitiu de tribus revoltades.

Han sembrat vents. I ara que esclata la tempesta, es queixen i ploren pels destins de la C. N. T.?

En bona hora, si el penediment és sincer, si no amaga un desig de supervivències personals.

Però, essent sincer, els que fins avui han escrit *Solidaridad Obrera* han d'admetre que la rectificació de conducta cal que sigui total, no vergonyant.

Rectificació de conducta i de conceptes. Puix no és ja el cas d'alliberar-nos d'una F. A. I. per a caure en mans d'una segona F. A. I., momentàniament mansoia, però substancialment, ideològicament, igual. I segona F. A. I. seran els Pestaña, Peiró, Clarà, Alfarache, mentre ens parlin d'anarquia, presentant-se com a bons anarquistes, i d'una C. N. T. comunista-llibertària, que «marcha derechamente hacia la anarquía», per no voler democratitzar-la.

Sols així podran descarregar-se en bona part, de responsabilitat. Sols així seran dignes i aptes per acompanyar el proletariat català en la lluita de llurs reivindicacions.

Els herois del B. O. C.

La gent del B. O. C., aquella que diu als obrers: «Armeu-vos i aneu-hi!», s'ha enfadat amb mi. Em dediquen algunes flors, amb llenguatge una mica més fi que els de la F. A. I., però una mica només, puix que entre els de la F. A. I. i les sis o set capelletes comunistes que ací tenim, compresa el B. O. C., no hi ha, psicològicament i moral, cap diferència.

I diuen: «Però, els boccs, com diu el senyor Comorera, són un signe de virilitat i masculinitat que no veiem enlloc en els homes de la Unió Socialista de Catalunya.»

És a dir, que ells són virils i masculins com un boc, i nosaltres no.

Ni volem ésser-ne.

Puix ens pensem que, per a fer una revolució d'homes, no cal manllevar virilitat i masculinitat als boccs.

Excomunicats

Els Comitès de la «Federación Local Socialista» i de la «Unión General de Trabajadores» han llançat un manifest censurant enèrgicament els responsables de la vaga general. Signen el manifest: «Por la Federación local de la U. G. de T.: *Antonio Olarte Hervías*, Presidente, y *Juan Sánchez Marín*, Secretario.—Por la Federación Regional de la U. G. de T.: *Cresenciano Bilbao Castellanos*, Presidente, y *Mariano Martínez Cuenca*, Secretario.—Por la Federación de Grupos Socialistas de Barcelona (Partido Socialista Obrero Español): *Ricardo Neira Fernández*, Presidente, y *José M.ª Mias Codina*, Secretario.»

No contents, fan consideracions polítiques i diuen: «No se reparó en medios a fin de asegurar la victoria de Maciá y sus comparsas en la Generalidad, en el Ayuntamiento y en las Constituyentes, adonde fueron en inmoral conglomerado representantes de las más opuestas procedencias y doctrinas: separatistas, autonomistas, federales, comunistas con llave de gentilhomme, libertarios y hasta un grupo que no tiene escrúpulos en llamarse socialista.»

Aquest «grupo que no tiene escrúpulos en llamarse socialista», som nosaltres: la Unió Socialista de Catalunya.

¿Què els ha passat als socialistes espanyols radicats a Catalunya?

Per a ésser membre de la F. A. I. sembla condició *sine qua non* dir-se González, o Gómez, o Gutiérrez. I més ortodoxe si hi afegim un Telesforo.

Però no sabem que per a ésser socialista a Catalunya fos indispensable pensar en castellà, escriure i enraonar en castellà, i dir-se Olarte, Sánchez, Bilbao (Cresenciano, ortodòxia pura)...

Amb perdó de l'«Agrupación», d'això, ací, en diem: imperialisme.

JOAN COMORERA

Tot socialista conscient és cooperador.
Tot cooperador conscient és socialista.

Otto Bauer

L'ESTABILITZACIO DEL REGIM

L'atmosfera que plana sobre Catalunya cal confessar que dista molt de posseir la diafanitat que tots desitjarem.

Per un costat observem les forces reaccionàries addictes a la dinastia enderrocada, que després de les primeres setmanes d'estupor i de prudència, comencen de nou a cridar i a plantar cara; constatem com la burocràcia del vell règim saboteja d'una manera solapada o descaradament tota l'obra de renovació republicana; sentim com el Borbó fugitiu conspira, enllà de les fronteres, amb els seus ex-ambaixadors, amb els bisbes cortessans, amb els aristòcrates emigrats i amb generals que guarden encara l'espasa per al servei de llur rei i senyor; palpem a cada instant els efectes obstructivistes de l'odi de l'alta burgesia, de l'alta banca i de les grans companyies contra el nou règim.

Per altre costat tenim el més important sector del proletariat organitzat, la C. N. T., que entrenat pels dirigents anarquistes, es llança a accions caòtiques, creant i multiplicant conflictes sense tenir en compte ni les possibilitats del triomf ni les conveniències de l'enemic; amenaçant cada setmana amb vagues generals revolucionàries sense cap finalitat precisa, sense cap programa de realitzacions immediates; portant a terme una acció perturbadora, que, mentre el proletariat no tingui el desig ni la preparació indispensable per apoderar-se del poder, no condueix a res més que a la gestació fatal d'una reacció monàrquica o d'un feixisme republicà, que, recolzat en la petita burgesia esportugüida, acabarà amb totes les llibertats de què gaudim.

Entre tant els governants de la República, que se l'han vista entre les mans quan menys ho esperaven, no sembla que s'hagin donat prou compte que ha tingut lloc un vertader canvi de règim, provocat per un formidable esclat revolucionari a tot el país, i actuen com si es tractés d'una simple substitució d'un ministeri Aznar per un ministeri Alcalà Zamora.

L'afany revolucionari del país no ha arribat a les altes esferes del Govern, ni tan sols dels grans Municipis. El legalisme monàrquic ofega en aquests llocs el norant per cent d'iniciatives republicanes i socialistes. El pes mort de les reials ordres i reials decrets és més feixuc que tot l'impuls renovador del poble; els ministres acaten les disposicions testamentàries de l'ex-rei i deixen d'executar els dictats clarament manifestats per l'opinió.

Sense comprendre el significat de les jornades d'abril ni copsar el simbolisme que en aquelles hores històriques hi havia en l'acció popular, ni saber veure que quan el poble crema el retrat d'un tirà significa la seva voluntat d'acabar amb tots els instruments de la tirania, els elements dirigents de l'actual règim actuen amb timidesa de novícies, presoners de les lleis i dels funcionaris de la monarquia.

No hi ha un sol home amb sentit comú que no estigui plenament convençut que un règim no pot quedar consolidat mentre el règim precedent no hagi estat esclafat del tot. Avui encara que el monarca sia fora el règim que ell representava, resta en peu. La seva veritable força, l'essència mateixa d'aquell règim era aquesta burocràcia que hom conserva i adula, esperant potser que les llums de la filosofia republicana illuminaran i canviaran la seva mentalitat. Els suports més fermes del tron caigut, els funcionaris més significats com pupins han estat sollicitats perquè vingues-

sin a sostenir la República, i han esdevingut els lloctinents, els homes de confiança de molts prohoms republicans. Des d'aquests observatoris privilegiats fan espionatge en profit de la reacció, inicien totes les campanyes derrotistes i desmoralitzadores i provoquen el descrèdit dels mateixos homes públics que aparenten servir.

Quan aquells que porten una investidura popular pretenen iniciar una acció depuradora dintre el terreny de la burocràcia, topen immediatament amb les trabes legals considerablement augmentades sobre inamobilitats i plantilles, i aleshores l'intent depurador, perduda tota l'energia inicial, s'esbrava sobre els petits funcionaris temporers, sobre els darrers pobres diables ingressats sota la dictadura, amb salaris minsos i sense padrins poderosos, mentre els peixos grossos, els capitans generals de les oficines públiques, els dictadoretts que temps enrera mobilitzaven tots els subordinats per a augmentar la comparsa de totes les moixiganges dictatorials, romanen en llurs Negociats amb un somriure cínic a flocc de llavis i fregant-se les mans de satisfacció.

LA SETMANA INTERNACIONAL

La renúncia al pacte duaner

Pel març passat, pocs dies després d'haver-se conegut oficialment el pacte duaner austro-alemany, Briand, el pacifista Briand, l'antipàtic Briand, s'alçava en el Senat francès per a protestar, d'una manera pública i vergonyosa, en nom de la nació francesa i de la cooperació europea, que dos països, els més necessitats d'una col·laboració mútua, haguessin decidit suprimir o almenys reduir considerablement les barreres duaneres que els separaven. *Le Temps* invocava el pacte de Saint-Germain. *L'Europe Nouvelle* demostrava, xifres en mà, que la projectada unió era un mal negoci per a Àustria. Paul Boncour, l'imbecil Boncour, s'erigia en defensor de la raó violada i dels tractats oblidats. Durant aquells dies, totes les capitals de l'Europa ex-aliada oferiren el mateix espectacle, epilèptic i repugnant. Les unes, com Praga, Roma, Belgrad i Bucarest, per sentir-se directament afectades en llurs relacions amb Àustria. Les altres, com París i Varsòvia, per raons principalment polítiques, animades pel temor d'una reorganització dels estats germànics, car veien en la unió duanera un pas vers la unió política d'Àustria i Alemanya, fet que, a desgrat de tots els pactes i de tots els compromisos, acabarà per imposar-se.

I, ben mirat, no els calia fer tant de soroll als francesos, per a obtenir l'anul·lació d'aquest pacte. Tenien a les mans mitjans més que suficients per a aconseguir-ho. *L'Écho de Paris* deia cínicament el dia 24 de març: «França, Itàlia i Txecoslovàquia, principals interessades en la qüestió, han de detenir la primera violació de l'ordre europeu, comesa per aquelles dues nacions (Alemanya i Àustria), si no volen que el moviment continuï amb greu perjudici del «statu quo» europeu. Per aconseguir això n'hi haurà prou amb què França negui els crèdits a aquelles nacions, dels quals es serveixen avui per anar venent les «dificultats interiors». (El subratllat és nostre). I efectivament, així ha estat. Més aviat del que deuriem prevenir els mateixos alemanys i austríacs, la situació econòmica de llurs països

Deguda particularment a la manca de preparació de molts homes del nou règim, efecte natural de l'actuació de polítics ineptes que fatalment cauen presoners dels suposats tècnics, efecte també de la baixa de l'esperit revolucionari dels nostres dirigents, que des del 14 d'abril ençà, després de la proclamació de la República Catalana, del nomenament del senyor Anguera de Sojo com a President de l'Audiència i d'alguns altres actes menors vertaderament revolucionaris, han anat sempre més de cara a l'estancament o la reculada. ¿Aquesta situació pot posar el règim en perill?

Sentim en aquests moments parlar sovint de *Convenció* i de *Comitè de Salut pública*, com si en aquestes paraules pogués residir la panacea capaç d'arranjar-ho tot. Fins *Solidaridad Obrera*, malgrat els seus principis contra l'Estat, parlava dies enrera d'aquests mitjans heroics per a la salvació del propi Estat.

La defensa de la jove República espanyola, la defensa de l'Estatut de Catalunya, ¿exigeixen posar-los en pràctica?

F. MONTANYÀ

Macià

En la història dels pobles, cada moment té el seu home representatiu. I sovint, el nivell moral d'aquest home ens dona la mesura del nivell moral del poble. En els moments actuals, l'home representatiu de Catalunya és Francesc Macià. Molt ens plauria poder dir, també, que el nivell moral del poble de Catalunya és al nivell moral del seu actual cabdill.

Allò que els pobles tenen el govern que es mereixen no és del tot cert, però tampoc no és del tot fals. Allò que hom pot afirmar, però, és que quan un poble s'esforça a tenir un bon govern, arriba un moment que el té. Car no n'hi ha prou amb què el poble descobreixi els seus homes representatius, cal que sàpiga d'antuvi descobrir-los i dur-los al poder, i cal que sàpiga més tard conservar-los-hi.

Aquesta darrera és potser la tasca més difícil. Avui Catalunya es troba en aquest cas. Les seves impaciències polítiques semblen una mica arrecunades davant les impaciències socials. Però no cal exacerbar aquestes i deixar morir aquelles. Potser Macià no representa tan simbòlicament les unes com les altres, però les sent totes, les viu totes i glateix per totes amb una mateixa fe.

Atorguem-li, doncs, ara més que mai, la nostra confiança. Macià no és, certament, de la nissaga dels Marx, dels Proudhon, dels Bebel o dels Jaurès, teoritzadors i apòstols del socialisme; però és de la fusta dels Masarik i dels Gandhi, afaçonadors de pobles i guies sentimentals de les nacions. Els primers, tots ho sabem, eren més pragmàtics que sentimentals. Els segons, tot i llur pragmatisme, han tingut principalment cura de les necessitats espirituals i sentimentals del poble. Ningú no ens assegura que Catalunya hagi guarit ja de la febre sentimental que li calia per a reconquerir les seves llibertats. I en aquestes condicions, necessita, ara com ara, d'homes de sentiment i d'idealitat, d'homes purs, d'homes símbols. I és per al seu propi interès, que al davant dels seus destins li cal, avui per avui, la figura insubstituïble de Francesc Macià.

ULISSES

«El Congrés recomana als socialistes l'afiliació a les societats cooperatives de consum, no sols perquè procuren a llurs membres avantatges materials, sinó perquè augmenten el poder del proletariat per la supressió dels intermediaris i per la creació de serveis de producció, depenent dels consumidors organitzats i perquè milloren les condicions de la vida obrera i perquè eduquen els treballadors en l'administració, en plena independència, de llurs propis afers i d'aquesta manera els ajuden a preparar la democratització i la socialització de les forces de canvi i de producció.»

Resolució del Congrés Internacional Socialista de Copenhague, 1910

quest número, particularment en el punt relatiu a la submissió dels càrtels al control de la Societat de Nacions. Resulta, en veritat, xocant que els experts demanin que els governs no pressionin els càrtels per llur política comercial, quan en realitat són els càrtels els que pressionen i controlen els governs: els casos del petroli i dels llumins, per exemple.

ROCHDALE

UNIÓ SOCIALISTA DE CATALUNYA

- XIX. Supressió de tot gravamen nociu al treball útil i a l'exercici de professions nobles.
- XX. Assistència de medicina general i maternal a domicili.
- XXI. Institucions de lactància i d'ajut i consell a les mares necessitades.
- XXII. Participació intensiva municipal en l'ensenyament primari, tècnic i professional.
- XXIII. Colònies de vacances. Jardins d'infants. Alimentació dels nens pobres.
- XXIV. Llars per a orfes, vells i invàlids, i prohibició absoluta de la mendicitat.
- XXV. Creació de biblioteques municipals, i ajut a les societats particulars no confessionals de cultura i esport.
- XXVI. Supressió absoluta de subvencions a entitats i obres de caràcter eclesiàstic o confessional.
- XXVII. Laïcització integral de tots els serveis municipals.
- XXVIII. Lluita metòdica contra les malalties infeccioses.
- XXIX. Destrucció dels barris i les cases insalubres.
- XXX. Construcció pels Municipis de barris higiènics i econòmics.
- XXXI. Construcció d'una xarxa orgànica de metros, a Barcelona, per a facilitar el descongestionament del centre i l'expansió de la ciutat als punts extrems.
- XXXII. Ajut efectiu a les cooperatives de construcció.
- XXXIII. Instal·lació obligatòria del bany domiciliari.
- XXXIV. Fiscalització dels preus i qualitat dels queviures.
- XXXV. Política de proveïment de queviures, mitjançant l'ajut a les cooperatives de consum.
- XXXVI. Revisió periòdica dels lloguers, per a ajustar-los a un tipus equitatiu de renda calculat amb la resta del major valor.
- XXXVII. Inspecció domiciliària

- amb la intervenció de comissions de llogaters elegides pels veïns.
- XXXVIII. Reglamentació de la construcció, que faci favorable la higiene, l'habitabilitat, la urbanització i l'embelliment de la ciutat.
- XXXIX. Augment dels espais lliures (pares i places).
- XL. Dret sindical per als obrers i empleats municipals.
- XLI. Jornada màxima de 8 hores diàries de treball i 44 setmanals.
- XLII. Salari mínim vital, periòdicament ajustat al cost de la vida.
- XLIII. Iguals condicions de salaris i horari per a les empreses de ser-

- veis públiques i totes aquelles que treballin amb o per al Municipi.
- XLIV. Reglamentació estricta de les condicions d'higiene i seguretat dels llocs de treball.
- XLV. Inspecció rigorosa dels llocs de treball, amb la intervenció de comissions sindicals.
- XLVI. Extirpació dels vicis i parasitisme burocràtics.
- XLVII. Reorganització dels serveis administratius, per a disminuir el cost i augmentar llur eficiència.
- XLVIII. Responsabilitat efectiva dels alts funcionaris i tècnics.
- XLIX. Obrers i empleats ocuparan el lloc i desenvoluparan les fun-

- cions que diguin llurs nomenaments.
- L. Els propietaris vindran obligats a construir les voreres i a tancar els solars no edificats.
- LI. Bons hipotecaris de pavimentació.

Programa agrari

- I. Socialització enfitèutica de la terra.
- II. Creació de la unitat familiar de conreu.
- III. Usdefruit permanent de la unitat de conreu, i de pares a fills, per la família que vulgui treballar-la.
- IV. Reorganització científica dels conreus, per augmentar el rendiment i assegurar el proveïment de Catalunya.
- V. Usdefruit col·lectiu, per les unitats comarcals, de les terres sobreres feta la distribució familiar.
- VI. Organització cooperatista del treball, del consum i de la venda dels fruits de la terra.
- VII. Foment intensiu de la ramaderia.

Programa internacional

- I. Sistema mètric decimal.
- II. Moneda internacional.
- III. Disminució progressiva de les tarifes duaneres, per assolir el lliurecanvi integral.
- IV. Democratització de la Societat de Nacions.
- V. Arbitratge obligatori, per a la solució dels conflictes internacionals.
- VI. Desarmament progressiu en el mar, en la terra i en l'aire.
- VII. Supressió del servei militar obligatori.
- VIII. Igualtat de races, en drets civils, polítics, familiars, econòmics i culturals.
- IX. Llibertat de migració.
- X. Ciutadania efectiva, amb plenitud de drets i obligacions, pel fet de residència i treball.

"Unió Socialista de Catalunya"

Declaració de principis

- Primer. Establiment d'una democràcia socialista amb intervenció directa dels individus i nuclis socials en el regiment de la col·lectivitat, considerant el Socialisme com una afirmació de la voluntat envers un ordre social just.
- Segon. Socialització de la riquesa.
- Terçer. Reversió a la col·lectivitat de tot benefici que excedeixi la compensació equitativa i adequada del servei prestat.
- Quart. Supressió dels cossos armats.
- Cinqué. Obligació de la col·lectivitat organitzada de donar a tots els ciutadans la integral educació formativa humana, amb escola única primària, secundària i superior. Ensenyament professional i tècnic obert a tots pel camí natural de la selecció d'aptituds. La cultura superior o creacional lliure i assequible a tots els ciutadans.
- Sisè. Supressió de les fronteres fiscals i econòmiques.
- Setè. Sistema d'assegurances contra totes les adversitats de la vida, per tal que resti garantit el dret de la vida mateixa en tots els aspectes humans.

L'EXEMPLE

Mai com ara havíem sentit la importància de l'enorme responsabilitat que pesa damunt nostre, els homes d'avançada, i entre ells, en major grau, els homes de la U. S. C.

Caldrà dir que, com ara, mai no havia travessat el nostre país uns moments tan difícils i que l'espessor borrascosa dels aires entela la mirada i és capaç de privar-nos de veure clar?

Signi com sigui, l'exemple ens ensenya obrar amb passos lleugers, en cara que segurs; perquè la sembra que es porta feta, quan esdevingui fruit no es malmetri per manca de recollir-la a temps o perquè una pedregada la destrueixi.

Cal pensar més en el que es porta fet a Catalunya en sentit de desvetllament vindicatiu de la massa obrera, que en el que es pot fer, i tant que cal fer-hi, que això ho reconeixem a la bestreta.

No es pot negar de cap manera que a Catalunya existeix un ambient que, desitjos de realitzar justícia, i justícia social, està disposat en els moments que calgui a respondre amb el major dels sacrificis. No discutim per un moment si l'ambient és de tal o tal escola socialista; reconeguem el fet, i veurem tot seguit que l'obrerrisme de Catalunya està educat en un ambient de protesta i en una exaltació dels

seus sentiments, que el predisposen per a ésser el dia de demà un cos capaç de resistir totes les envestides burgeses.

Aquestes tindrien ja totalment el plet perdut si el sindicalisme català fos un cos sòlidament edificat sobre la base d'una democràcia sindical, on tots els obrers es sentissin responsables de la tasca que cal fer sindicalment parlant. No convenç a ningú dir que es volen fer blancs a la lluna, puix que sols els habitants d'ella, si és que n'hi ha, veuran els impactes que hi facin. I ara el sindicalisme no ha de prometre més enllà de les possibilitats, que en els moments presents són, assegurar a plena veu i amb raons i dades, la superioritat en l'ordre econòmic de una modalitat socialista per a sentir els beneficis de la producció a la col·lectivitat. Cosa que en fer-se cal tenir en compte tots els sectors obrers i emancipadors ideals que, anant tots a un mateix fi, semblen renyits per qüestions purament de tàctica. Perquè a hores d'ara no fa por a ningú parlar de fer la *Gran Revolució*. La desconfiança neix en tot cas perquè ningú sap si els elements que han d'intervenir per l'estructuració de la gran obra seran capaços de garantir el nou ordre de coses i la seguretat de la vida ciutadana. L'e-

xemple d'aquests dies a la nostra ciutat ha estat un tant desastrós. No s'ha vist encara aquella responsabilitat que han de tenir els forts, que organitzats en propòsits de transformar la manera d'ésser dels pobles, donen la sensació de serenor i confiança en l'esdevenidor perquè creuen segura la realització i l'eficàcia dels seus ideals. Mentrestant els dies passen i tot fa sospitar que una bona entesa entre els obrers de Catalunya no serà un fet, i continuaran les eternes coses, puix que els exemples a casa nostra serveixen per poca o gens cosa. Actuem avui com

ahir, mirant-nos de reüll els que més afins som amb els nostres ideals, i fins odiant-nos mancats de cordialitat i comprensió, com si cada un dels nostres homes volgués ésser un santó i com si cada un dels nostres sectors proletaris volgués ésser una capelleta. I així, d'aquesta manera, el que hi guanya és el sistema capitalista, que, caduc i tot, es manté a peu dret perquè els obrers no actuen units en defensa de coses comunes i creen a desfavor seu isolaments que només responen a conveniències partidistes o intencions particulars. FELIP BARJAU

Política sindical danesa

A Copenhague s'ha realitzat el Congrés de la Confederació dels sindicats. 700 delegats hi prengueren part. La Confederació sindical internacional i les confederacions nacionals sindicals de Finlàndia, Alemanya, Holanda, Noruega i Suècia, hi estaran representats.

La Confederació té 259.000 membres, sobre 300.000 treballadors organitzats que hi ha a Dinamarca.

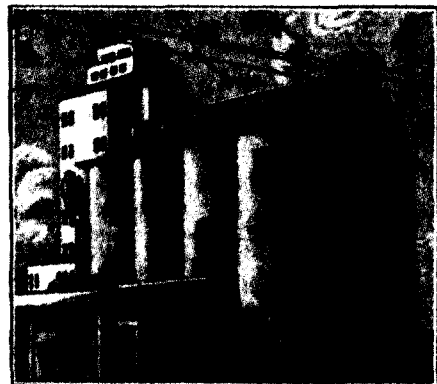
Entre altres coses, el Congrés es pronuncià a favor d'una reducció de les hores de treball, per la setmana de quaranta hores, per la supressió de les hores suplementàries no indispensables i de tot treball reglamentari fora

de les hores normals. Recomanà a les organitzacions que estudiïn els preus del cost i els de venda dels articles, per anar a una reducció immediata dels excessius beneficis que realitzen els negocients en gros i detall. La baixa dels preus neutralitzarà, en part, la progressió contínua en l'atur forçós i millorarà les condicions de vida de la classe treballadora.

La Confederació reafirmà la tàctica d'íntima col·laboració política amb el Partit Social-demòcrata, en quant les reivindicacions sindicals suposin noves lleis o la modificació de les vigents.

Fruits de maduresa sindical que nosaltres encara no tenim!...

La cooperació agrícola a l'Argentina

La manca d'espai no ens ha permès d'ocupar-nos abans de l'important esdeveniment que per a la cooperació i per a l'economia tota de la República Argentina ha significat la inauguració escaiguda el dia 19 del passat mes de juliol, de l'elevator terminal de grans aixecat per l'«Asociación de Cooperativas Argentinas», en el port de Rosario de Santa Fe. Aquest acte ha clos amb brillantor la primera etapa de l'obra que s'ha emprès l'Associació, i que és d'assentar el comerç de grans del país sobre bases cooperatives, mitjançant la creació dels organismes comercials corresponents i l'execució d'una xarxa d'elevadors cooperatius pertot el país, d'acord amb el pla establert pel Govern.

Fa escassament un any que s'inaugurà a Leones el primer elevator cooperatiu, construït per la cooperativa agrícola local amb l'ajut tècnic i financer de la «Corporación Americana de Fomento Rural». Al de Leones seguien immediatament els d'Oliva, Hernando, Tancacha, Armstrong i Fuentes, tots els quals formen la primera xarxa convergent a l'elevator terminal de Rosario, suara inaugurat. Paral·lelament a aquesta acció, el dia 17 d'agost de 1930, es constituïa a Rosario de Santa Fe, amb el concurs inicial de vint cooperatives agrícoles, el Pool Argentí de grans, a l'estil del Pool canadenc de blat de Winnipeg, i que ha començat a operar amb la present collita.

Parlant de la inauguració del terminal, *La Cooperación*, òrgan de premsa de l'«Asociación de Cooperativas Argentinas», diu el següent, que tenim interès a reproduir per l'exemple que se'n despren per a l'organització dels productors cerealistes espanyols:

«A desgrat de les dificultats inherents a llur inferior situació permanent, tan agreujades per l'enorme contrarietat d'aquests dos darrers anys agrícoles, que han estat pèssims, els nostres productors rurals ofereixen aquest veritable exponent del que pot la voluntat disciplinada i ben encarrilada, posada al servei d'una consciència il·luminada... L'angoixa que actualment afligeix la nostra economia i que, ben entès, no és exclusivament nostra, ni obeeix únicament a les ja indicades causes nacionals, sinó que constitueix un deplorable fenomen mundial, haurà d'exigir-nos, als argentins, certs reajustaments imperiosos. Així, doncs, haurem de col·locar la nostra producció sobre noves bases d'eficiència... Serà inel·ludiblement necessari que la nostra estructura interna i la nostra relació amb l'exterior, com a país productor, s'adaptin a les inexorables exigències de l'intercanvi. En vistes a això haurem de començar per abaratir la nostra producció, per a la qual cosa, independentment de fonamentals reformes pel que fa al règim de la terra, ens veurem obligats a reduir les despeses generals d'exploació agrícola. Així mateix caldrà que la col·locació de les nostres collites es faci d'una forma més racional que

INAUGURACIO DE L'ELEVADOR COOPERATIU DE ROSARIO

fins ara, que deixi d'ésser ressort exclusiu de l'especulació i de tot un món de parasitisme intermediari, per a passar a ésser una activitat econòmica ordenada i neta, intel·ligentment efectuada, de la manera més directa possible, pels propis i genuïns productors, en benefici d'ells mateixos i de tota l'economia nacional.

«L'elevator és el modern i poderós recurs tècnic que ve a fer possible aquesta doble necessitat que les circumstàncies ens imposen. Fa factible la reducció considerable del cost de la nostra producció i facilita la seva millor col·locació. Elimina i redueix despeses, alhora que permet l'adequat emmagatzemament, neteja i classificació dels cereals, ultra fer més fàcils i ràpids els moviments de transport i embarcament. Constituirà, per altra banda, el factor indispensable per a la de-

guda organització del nostre crèdit agrícola, que és una altra necessitat del país.»

L'elevator de Rosario, construït per l'Associació de Cooperatives Argentines, és el més gran de l'Amèrica del Sud. Consta d'un edifici de màquines de 52 metres d'alçada, de 16 sitges de 29 metres d'altura i 8 de diàmetre, de l'edifici de recepció i del pont metàl·lic d'embarcament de 100 metres de llargada, que dona sobre el riu, en un moll a propòsit. La capacitat actual de l'elevator és de 20.000 tones de gra, que serà ampliada fins a 80.000 mitjançant la construcció de 32 sitges més d'iguals dimensions que les ja construïdes. L'edifici de màquines consta de nou pisos i dos soterranis, i hi estan instal·lats, a més de la maqui-

nària corresponent, les oficines d'administració, el laboratori d'anàlisi i classificació i la central elèctrica.

L'edifici de recepció conté un moll de desembarcament amb tres vies fèrries, servides cada una per dues bàscules. Un cop els vagons que arriben carregats de blat de l'elevator han estat pesats, deixen caure el gra, que va a parar a una cinta transportadora subterrània, que se l'enduu a les màquines, les quals l'elevan fins a la part superior de la casa de màquines, on una altra cinta distribueix el gra a la sitja corresponent. Per a la sortida del gra, s'obren les boques inferiors de les sitges i el gra cau sobre la cinta, que passa pel túnel subterrani, la qual el transporta a les màquines elevadores, que fan pujar el gra fins a les balances. Un cop s'ha pres el pes, s'obre la part inferior de la balança i el gra cau a la cinta del pont d'embarcament, per on és conduït fins a l'extremat del pont, i d'ací als cellers dels vaixells atracats al moll.

No cal insistir sobre la gran simplificació que l'elevator introdueix en la manipulació del gra, eliminant el costosíssim sistema d'ensacatge que encara avui es practica per la gran majoria dels camperols argentins, i facilitant d'una manera considerable el transport del gra, circumstàncies que han de contribuir d'una manera poderosa a l'abaratiment de la producció, sobretot si els elevadors estan al servei d'una organització cooperativa nacional, com són els Pools canadens i australià, i com ho és el Pool argentí.

El sistema d'elevadors és aplicable, en major o menor escala, en totes les regions productores de gra. És aplicable, d'una manera especial, en les comarques bladeres d'Espanya, on contribuiria a establir el mercat de blat i a alliberar el camperol de la inseguretat actual. Per una banda, els agricultors amb llurs organitzacions cooperatives, i per altra, l'Estat amb el seu crèdit, poden emprendre la construcció d'una xarxa extensa i ben util·lada d'elevadors locals, que posaria el producte en el mercat consumidor a preus molt més avantatjats que ara.

Darrerament, a l'Argentina s'ha suscitat la discussió sobre de qui han d'ésser propietat els elevadors. El Govern ha establert un pla extensíssim d'elevadors pertot el país, la realització del qual representa una importantíssima inversió de capitals. No veient-se en condicions de portar-lo a cap pel seu propi compte, com feren en els primers temps, algunes províncies del Canadà, es deixà a les mans de cooperatives particulars la creació d'elevadors allà on les condicions locals oferien els millors resultats d'exploació. Però l'«Asociación de Cooperativas Argentinas» s'alçà contra la política aquesta, insistint sobre la necessitat de què els elevadors fossin propietat dels propis agricultors, i donant l'exemple amb la construcció de la xarxa del port de Rosario. La campanya realitzada ha tingut el degut efecte, i el Govern ha expedit un recent decret oferint la garantia de l'Estat a les associacions cooperatives que vulguin emprendre la construcció d'elevadors. Acol·lint-se a aquest decret, l'«Asociación de Cooperativas Argentinas» ha demanat el crèdit de l'Estat per acabar el terminal de Rosario i la xarxa convergent, i començar la construcció de les xarxes tributàries dels ports de Villa Constitució, Santa Fe i San Nicolàs (Buenos Aires).

LL. A.

El règim de treball en les explotacions agrícoles col·lectives russes (Colcoses)

Copiem de la *Konsumgenossenschaftliche Rundschau*, d'Amberg:

«Els treballadors de les Colcoses són repartits ordinàriament en brigades o en equips; cada brigada està dirigida per un cap, que és responsable de l'execució del treball i que té poders quasi militars sobre els homes que estan a les seves ordres. La regla general és el pagament segons el rendiment del treball, tenint en compte tant la qualitat com la quantitat del treball realitzat (o dels productes). Al costat del treball a preu fet, hi ha encara un sistema de primes per al treball millor realitzat, així com una sèrie de sancions destinades a garantir la disciplina. Per un decret del 15 de juny de 1931, les condicions de treball en les Colcoses han estat notablement agreujades. Aquest decret estipula que tots els treballadors en les Colcoses han d'ésser realitzats a preu fet. Ultra això, el treballador no és lliure d'anar on vulgui i quan vulgui, sinó que resta adscrit a la seva Colcosa i a la seva brigada com un soldat al seu regiment.»

Les Cooperatives i el cost de la vida

Una demostració de com les cooperatives ben organitzades abaixen el cost de la vida d'una manera ferma i constant, la proporciona la comparació dels índexs del cost de la vida a Alemanya, elaborats pel Govern alemany la Unió Central de Cooperatives de Consum alemanyes, d'Hamburg, respectivament. L'índex sols comprèn els articles d'alimentació.

1931	Index oficial	Index cooperatiu
		1926=100
Gener	92'5	91'8
Febrer	90'7	89'8
Març	89'8	88'7
Abril	89'5	88'0
Maig	90'0	87'7
Juny	90'7	87'4
Juliol	90'3	89'8

La cooperació a les Universitats

La Universitat de Francfort ha organitzat una sèrie de 16 conferències sobre «Les Societats Cooperatives de Crèdit», del 27 al 31 d'octubre. Aquestes lliçons tractaran sobre temes econòmics i financers que inte-

ressen directament les societats cooperatives urbanes i rurals de crèdit a Alemanya.

La Universitat de Marburg ha organitzat també durant els dies 8 a 10 de novembre una sèrie de lliçons cooperatives sobre «La crisi econòmica i les Societats Cooperatives».

Les noces d'or de la «Vooruit» de Gant

Més de 15.000 cooperadors, vinguts de tots els recons de Bèlgica, han pres part durant els dies 15 i 16 d'agost a les festes del cinquantenari de la Cooperativa de consum «Vooruit», de Gant. Hi han estat representades l'Aliança Cooperativa Internacional i les organitzacions cooperatives anglesa, francesa, alemanya, holandesa i austríaca. El moviment cooperatiu belga ha celebrat, al mateix temps, el 75è aniversari del fundador de la «Vooruit», Eduard Anseele. Durant una manifestació que tingué lloc el dia 15, Emili Vandervelde, el principal orador, féu el panegíric de la gran obra d'Anseele.

En el seu discurs de resposta, Anseele recordà les dificultats dels primers temps. «Tothom—digué—estava contra nosaltres, a excepció d'alguns intel·lectuals, que desafiant la ira de llur pròpia classe, vingueren al nostre ajut.» Eduard Anseele parlà de les tasques futures que s'imposaran al moviment cooperatiu. «Ja és hora—digué—que es decideixi la nacionalització de la indústria, de les banques i de la terra.» «En 1944—acabà dient—anirem a Anglaterra per a celebrar, a Rochdale, el centenari de la fundació dels Pioners de la primera cooperativa, i per a dipositar una corona a la tomba de Karl Marx.»

Els principals actes del programa de festes foren una demostració antimilitarista, sessions de gimnàstica i una processó històrica, pels carrers de Gant, mostrant les diferents etapes del progrés de la cooperació belga durant els últims cinquanta anys.

La cooperació agrícola i de crèdit a Xina

A fi de 1930 existien en les províncies del nord de Xina 972 cooperatives agrícoles de crèdit, contra 818 a fi de 1929. El nombre de socis s'ha augmentat en 4.000 unitats. La Comissió Internacional de Socors de Xina ha avançat a les cooperatives 200.000 dòlars, a un interès inferior al 7 per cent. La tercera part d'aquest crèdit ha estat destinat a cobrir les despeses de les collites; el 27 per cent del total del crèdit ha estat utilitzat per la compra d'eines i de material d'exploació, el 22 per cent per acabar de pagar els deutes contractats a un interès massa elevat, i el 16 per cent ha servit per a finançar l'establiment de petites indústries artesanals i a subvenir a necessitats personals dels camperols.

FINS A QUAN? LLIÇO TRAGICA

Una vegada més, Barcelona ha estat l'escenari on s'han desenrotllat amb tota la violència inimaginable les escenes de l'etern drama social. Jornades tràgiques, jornades lamentables, jornades fastigoses, que han deixat al descobert, una vegada més, tota la gama dels instints més baixos dels homes de tots colors.

Hem tingut ocasió de viure ben a prop els incidents d'aquest divendres luctuosos que no oblidarem pas mai. Hem estat espectadors, voluntaris unes vegades, forçats d'altres, d'espectacles de tota mena.

Tots els instints, totes les passions, totes les baixeses, totes les febleses del home, han desfilat càdoticament davant els nostres ulls oberts amb avidesa.

I en els rostres humans hem vist entusiasme unes vegades; altres vegades, angoixa; ara, bandarrería; després, dolor, temença, valentonisme i... por, molta por.

De les que hem presenciat, però, dues escenes ens han impressionat fonamentalment en el curt espai d'unes hores.

A quarts de cinc de la tarda, entràvem amb un grup de companys nostres al carrer de Ferran, en direcció a la Plaça de la República, quan hem vist, ben distintament per cert, com un guàrdia de Seguretat, situat a la desembocadura de la Plaça, per a intimidar un nombrós grup d'obriers refractaris a obeir les indicacions verbals de la policia, que invitava a circular, alça la pistola en l'aire i disparava tres trets consecutius. En uns moments, tot el carrer Ferran i part de les Ramblès s'han buidat de públic, que es llançava follament per totes les obertures practicables.

Un piquet de guàrdies situat davant el Liceu, ha descendit ràpidament, amb la carrabina estesa, cap a l'entrada del carrer Ferran. I hem vist com un d'ells, el dors inclinat endavant, amb l'arma apuntada en una prominència de l'arbre que li servia de protecció i aguant a la vegada, amb les cames rígides, fortament clavades a terra, el cap girat a una banda, els ulls obsessionadament fixos en el punt de mira, esperava pacientment immòbil, durant un interminable espai de deu minuts, un objectiu o altre on descarregar tota la seva bestialitat insatisfeta i mal continguda. Hem lamentat no tenir en aquells moments a les nostres mans un aparell fotogràfic per a recollir aquella visió tan grà-

fica que simbolitzava de manera crua i trágica tota la inflexibilitat, tota la violència, tota la crueltat que desplega l'home en la caça de l'home.

L'altra escena l'hem presenciada a la Via Laietana, ocupada policíacament des de l'edifici de la Delegació d'Hisenda fins a la plaça Urquinaona. A l'alçada de l'edifici esmentat, un nombrós grup compost majorment per obrers, entre els quals ens comptàvem, omple el carrer de banda a banda, oferint un blanc magnífic; a cent cinquanta metres darrera nostre, un altre grup format per botiguers i ciutadans esporuguits, emplaçat al capdavall de la casa de Correus, està a l'expectativa de la més lleu incidència per a llançar-se a la fugida. A l'altra banda, plaça Urquinaona, creiem distingir el mateix fenomen. Al mig del carrer, completament desert de paisans, maniobren contínuament les forces policiaques...

Trets. Silenci. Més trets. Una descàrrega. Una altra. Torna el silenci amenaçador. Comentaris del nostre grup. Aires de venjança i de revolta. Malediccions. Discussions violentes. Abans d'arribar nosaltres, ja han passat quatre camions d'Intendència atapeïts de sindicalistes i soldats, en direcció al port. Pugen tres camions més amb soldats. Deuen anar a fer una nova recollida. Hom els obre pas i algú inicia una xiulada que és ràpidament ofegada.

Els camions arriben a la plaça de l'Angel i s'aturen. Els soldats saltan i ajudats per la policia estableixen un cordó. Moments més tard es perceben les taques blanc-negres dels que s'han rendit, contrastant amb la uniformitat grisa de la policia i la tonalitat groguenca de la indumentària de l'exèrcit.

Els camions s'omplen ràpidament. Hi ha pressa, molta pressa. En el nostre grup els comentaris pugen de to i algú proposa barrar el pas a la conducció i alliberar a viva força els companys presos. La proposició no és atesa. Els camions s'acosten i nosaltres concentrem totes les nostres potències en els òrgans visuals.

Ja són aquí. Esclata una ovació d'encoratjament. Passen, un darrera l'altre, els tres camions carregats d'obriers, custodiats per forces de l'exèrcit.

La majoria és constituïda per homes joves, que no depassen els vint-i-cinc anys. Molts d'ells en mànigues de camisa. Els rostres amarats de suor. Responen la nostra ovació brandant mocadors i gorres amb fervors entusiasmes.

En llurs rostres, tothom ha vist la serenitat, la confiança, la seguretat que dona a l'home la convicció d'haver lluitat com a bons en la defensa d'un ideal, equivocat o no.

Però nosaltres hi hem vist quelcom més; hi hem vist el temor d'un esdevenidor immediat, ple de tenebres i espesses nuvolades; hi hem vist, la temença d'haver realitzat un sacrifici estèril que vagi a augmentar la llarga llista començada, i per sobre de tot, hem vist, amagat darrera un somriure forçat que deformava el rostre, qui sap si el reconeixement implícit d'haver escollit un camí tortuós, premats de martiris infecunds...

Aleshores, mentre els nostres companys descarriats; eren conduïts veloçment qui sap on, han desfilat per la nostra imaginació una inacabable corrua d'imatges i records que en un imponent conjunt formen el contingut del nostre martirologi obrer.

I hem repetit mentalment la pregunta que encapçala aquestes ratlles: Fins a quan?

JOSEP MIRET

La classe treballadora hem rebut una cruent lliçó: el resultat d'una organització sumament extremista que pretén anar d'un salt d'una societat completament imperfecta a una altra de perfectament utòpica.

Ja n'hem tocat els resultats, i no calen pas comentaris, que altrament no serveixen més que, a vegades, per a arrambar l'aigua cap el molí de cada moliner interessat. Calen meditacions, exàmens de consciència, sobretot per part nostra, que som els més interessats en aquest assumpte, puix que som contínuament víctimes dels de dalt i dels de baix.

Ben garbellat, de tot això no en té pas tota la culpa aquesta equivocada organització, encara que se n'emporti bona part.

Això és el resultat de l'interès que sempre han tingut els governs a mantenir el poble en un estat llastimós d'instrucció, i de protegir sistemàticament el capitalisme atropellant els interessos tan humans de la classe nostra.

S'ha repetit amb freqüència que el nostre poble se'n va ràpidament de la llibertat al llibertinatge, i d'aquest defecte també ha abusat la burgesia. Quan no hem tingut una organització, perquè ens l'han escanyada, s'han apressat a abusar descaradament de nosaltres, i han passat també al llibertinatge.

"Als joves", de R. Campalans

El company J. Roure i Torent escriví a «La Nau» del 8 de maig:

«Un escrit, una conferència de Rafael Campalans té sempre un alt interès i un valor real per les seves vibracions, força emotiva, poder suggestiu i oportuna documentació; el vel literari, en crescendo nobilíssim, que cobreix la seva prosa i la seva paraula, li dona, encara, una major atracció. En el sobri «Proemi», Gabriel Alomar diu que Campalans és «un home desbordant ànima»; aquest judici és el més perfecte retrat de l'autor de «Als joves». Rafael Campalans és un idealista—en el més ample sentit, en el sentit del qui professa honoradament i d'una manera inquebrantable uns ideals—que té càlides i precises paraules per animar la inquietud fecundadora de la nostra joventut, millor, de la nostra joventut jove. L'opuscle revela una visió justa de la realitat, dita amb un fervor que no

Nosaltres, assedegats de justícia, ens hem lliurat al primer que ens ha doçat d'aquesta aigua tan cobejada, encara que hagi estat tèrbola i verinosa; ens lliurem al primer que ens parla de reivindicacions, sense tenir temps ni intel·ligència per a comprendre si és un mal pastor.

El fet trágic que acabem de passar no serà l'últim mentre al Govern no hi trobem una sincera protecció, una justícia equilibrada.

A la seva mà està l'evitar-ho, fent que el poble tingui la instrucció necessària; que l'humil no hagi de demanar justícia amb la por als «cos», d'aquell que sap que li ha de tocar el rebre, donant voltes a la gorra amb les mans trèmols; que pugui crear una llar on la seva companya no hagi d'anar a fer feines d'home per a completar el jornal que necessita per mal viure—encara que els falsos feministes propaguin el feminisme volent masculinitzar la dona—; que quan demani una cosa humana se l'atengui sense necessitat de recórrer a la vaga, una cosa tan vella i de fins tan derrotistes, inclús per als interessos de la nació, i així la llima del treball ofegaria les tenebres de la maldat i de la utopia, i quan haguéssim de defensar la pàtria ho fariem amb fe, amb coratge, perquè sabríem que defensem els interessos nostres i els dels nostres fills.

JAUME BARMONA

pot deixar fred al lector que se senti palpitar el cor.

«Als joves», publicat fa pocs dies, aconseguida ja la República, és el tot d'una conferència donada als comentaris de 1923. És sorprenent constatar la vista, que podríem dir-ne profètica, de Campalans; els vuit anys de dictadures han capgirat Catalunya i Espanya, i gairebé tot el que aleshores preveia l'autor avui s'ha confirmat. I és igualment sorprenent el que aquella conferència tingui, des del punt de vista verament esquerrista—no ja socialista—la mateixa actualitat que el dia en què fou donada. Això proclama, sense lloc a dubtes, l'excel·lència de «Als joves» i de la mentalitat política de R. Campalans. Es podrà estar o no conforme amb el socialisme, però apartar-se del camí assenyalat per Campalans o d'un camí semblant, significaria, ara, no voler seguir la marxa del món i, amb ella, la de Catalunya.»

Perspectives de la collita de blat en el Canadà

Com a conseqüència de la sequera regnant, la posició de la collita canadenca ha arribat a un punt molt crític en aquestes darreres setmanes. Segons notícies de Winnipeg, durant els mesos d'abril i de maig la pluja que ha caigut ha estat el 24 per 100 de la quantitat normal en la regió de Manitoba, de 20 per 100 en el Saskatchewan i de 44 per 100 en la regió d'Alberta. La zona afectada per la sequera comprèn el 80 per 100 de la superfície sembrada, amb més de 73 milions d'hectàrees. Sortosament, el dia 8 de juny la situació millorà sensiblement degut a un fort aiguat que caigué en la part septentrional de la província d'Alberta i en el centre del Saskatchewan.

Si davant el temps que queda d'estiu, cauen algunes altres pluges abundants, la reducció que es temia en la zona sembrada podrà ésser guanyada.

Als subscriptors de les comarques

Per tal de facilitar el treball d'aquesta administració demanem als subscriptors de fora que se serveixin, per tot el mes de setembre, enviar l'import de les respectives subscripcions, avisant a l'ensems la remesa de l'import.

Els girs postals han d'adreçar-se a l'Administrador de JUSTÍCIA SOCIAL, carrer del Carme, 3, pral. Barcelona.

OBRA NOVA

QUÈ ÉS SOCIALISME?

DE

JOSEP RECASENS I MERCADÉ

PROLEG DE

M. SERRA I MORET

•

Manual dedicat especialment als
obriers i als demòcrates
de Catalunya

•

Preu: 3 Pessetes

De venda en totes les llibreries

•

ADMINISTRACIÓ

LLIBRERIA NACIONAL I ESTRANGERA

Raval Sta. Anna, 20 - REUS

Telèfon 419 A.